

L'istòria d'una cançon L'aiga de la Dordonha (Peiraguda)

« La vie est parfois extra-ordinaire... » (De còps que i a, la vita es extraordinaria...)

Quò fuguèt la debuta d'un email que recaubi en setembre de 2012. Era mandat a io per lo compositor de la cançon *L'aiga de la Dordonha*, Joan Bonafont, un musician important dau grop *Peiraguda*.

L'aiga de la Dordonha es una cançon qu'avèm chantat plan sovent aus concerts daus *Oxford Trobadors* dempuèi lor fondacion en 1998. Totjorn, nos demanderèm si los compositors de las cançons occitanas modernas pensan que las nòstras interpretacions de lors cançons son bonas. Quò es un gran plaser de saber que lo compositor de *L'aiga de la Dordonha*, apreciá nòstra version de sa cançon.

Mas aquò es pas l'aspect lo mai extraordinari d'aquela istòria. Per fin d'esplicar tot aquò, devèm tornar visitar la Dordonha i a 34 annadas, en 1978, quand aviá assistat au concert de Peiraguda en plen aire dins la ciutat medievals e plan bela de Sarlat. Lo concert fuguèt miraculós. Un grop plen de la vita e dau talent nos presentèt las cançons fabulosas. Los auditors fuguèren estonats. Cançon après cançon, lor musica toquèt aus cors de nosautres. Après nos aver menats lo long de la ribièra Dordonha,

Peiraguda nos menèren dins los bòscs emb un paubre òme que fuguèt esglasiat per los animaus e los fantòmes (*ai paura la nuèch venguda, lo long dau camin, tot ça que remuda me fai tressalir*). En seguida, l'istòria de *la vièlha maison* (*autres còps una tropelada...*), una cançon qu'ai redigit (ai virat un pauc l'istòria !) per que sia aurá la cançon de ma vièlha maison a Toretas dins la tombada de Rabairac. Me soveni ben tanben de *Lo Leberon*, una cançon plena de magia. Per segur, chaptèri lo disc de las cançons, e l'ai jugat beucop a la maison per ensajar d'aprèner a lo cantar. De mai quo fuguèt un bon metòde d'aprèner a parlar la lenga!

Quatre annadas pus tard, après aver desvelopat mas interpretacions de las cançons, tornèri en Peiregòrd en vacanças emb mos enfants, e avia remarquat las anoncias dins la vila de Rabairac : lo ser l'òm presentarà una velhada occitana enregistrada per Radiò Perigòrd. Avèm chausit d'anar a la velhada ensemble. Entretant lo començament de l'espectacle òm m'apròcha per me pausar una question estonada. Es per aquò qu'aviá ma guitarra ! Es per aquò qu'èri d'accòrd per participar e cantar e discutir en Occitan e, benleu, en francés ?

Fugui estonat per aquest'invitacion. Daus temps a autres, aviá contribuat una petita cançon emb beucop d'esitacion a las velhadas dins los vilatges, mas jamà aviá pas contribuat a un concert enregistrat per la radiò. Fuguèt necessari de pensar rapidament ! Urosament, ma guitarra èra totjorn a la maison, a diètz minutas de rota de la vila. Entretant la primièra partida de l'espectacle, me torna a la maison, aviá accordat l'instrument, puèi faguí la repeticion de doas cançons en tornant a la vila. Un chanteire de la region, Francis Gervaise, ja presentarà sa composicion charmanta, *La Catisson*, a perpau d'una filha que voliá pas acceptar la preposicion d'un sospirant. En escotant sa cançon, ai fach silenciosament la repeticion de las paraulas de la cançons qu'avia chausida. D'un còp, me fugui sus la scena, emb ma guitarra esplicant en francés que voli cantar *L'Aiga de la Dordonha* e que lo monde poden m'acompanhar dins lo refran. I aviá de las lumièras peus uèlhs, los auditors me semblavan a granda distanca de io ! E puèi, podi pas me sovenir de las paraulas ! Quò es un moment desastrós per un chanteire. M'èri dich que, quand començari a cantar, las paraulas se trobaren. Urosament, aviá rason.

La velhada contunhèt en discussion sus la question perqué caliá aprèner l'occitan. Joan Ros, professor que sap tant de chausas sus la lenga e son istòria, me presentèt. Un paisan au vilatge m'avia dich que faudriá discutir emb il. La question que me pausèt aqueste ser fuguèt : perqué te fau aprèner lo francés ? Mon explicacion èra que i aviá daus Charentés au vilatge !

Puei lo presentor me demandèt de cantar un altra cançon, benleu *Immortèla*, una cançon plan coneguda de *Los de Nadau*. Podia pas zo far, e prepausèt de cantar un autre composicion meravilhosa de *Nadau* : *Arron d'aimar* (apres l'amour). Me sovèni d'aver esplicat que aviá redigit *L'aiga de la Dordonha*, qu'es escrich en lengadocian, pas trop luenh del dialecte de Rabairac, qu'es lemosin (*camín --> chamin, castels --> chateus*). Mas

las chançons de *Nadau*, que son escrichas en Gascon, serian endamatjada per una traduccion en lemosin.

A la fin de la velhada, tornèri a la maison e podíá pas parlar aus autres, exceptat una discussion breva coma Francis Gervaise, que m'avian dich que mon interpretacion d'*Arron d'aimar* èra plan bona.

Fin finala, arribèm a la partida la mai extraordinaria de quest'istòria. Dins lo messatge qu'aviá rebut de Joan Bonafont en septembre m'a dich qu'èra lo presentator de la velhada de Radiò Perigòrd en 1982 !! « J'étais sidéré de ce que j'entendais, mais l'émission a continué (en direct) et à la fin, vous étiez parti et je n'ai jamais pu vous dire que j'étais l'auteur de cette chanson. Puèi, l'autre jorn, en trepinant sus la tela, sei tombat suls Oxfòrd Trobadors, cantant l'Aiga de la Dordonha. Aquò me toquet de fòrça! »

Uèi, me demandi quala siriá estada la seguida si aviá discutat coma Joan Bonafont après la velhada en 1982. Benleu que ma coneissanca e mon desenvolopament musicala sirián plan differents. Qui sabe ?

De tota façon, anèm veire si podèm organizar una visita de Peiraguda en Anglaterra. Après 30 annadas fau cantar ensemble !!

Denis Noble, Octobre 2012. Texte en occitan escrit per Denis Noble, revist e corrigeat per Daniel Chavarocha.